

Referat fra borgermøde om Industriens hus d. 17. marts 2009

Tilstedeværende: Ca. 30 borgere, inklusive repræsentanter fra DI og diverse forskellige foreninger heriblandt Tivolis Venner og Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur. Endvidere repræsentanter fra Københavns Kommune samt ordstyreren fra Indre By Lokaludvalg og arkitekten fra tegnestuen Transform.

Sted: Industriens hus, H. C. Andersens Boulevard 18

Referat

Introduktion

Ordstyreren Bent Lohmann bød velkommen og gennemgik mødets program. Mødet var tilrettelagt som et orienteringsmøde.

Herefter forklarede områdechef ved Center for Bydesign Kim Spiegelberg den planmæssige baggrund for borgermødet. Baggrunden for projektet blev beskrevet, og det blev forklaret hvad en lokalplan med kommuneplantillæg er, og hvilken betydning det har. Yderligere blev der redegjort for det foreløbige arbejde og den videre proces.

Dernæst præsenterede arkitekt Lars Bendrup fra arkitektfirmaet Transform projektet. Husets historie siden 1872 blev ridset op, og der blev redegjort for den unikke placering mellem Rådhuspladsen og Tivoli. Ligeledes blev det beskrevet, hvordan forslaget forholder sig til de omkringliggende bygninger, og hvad projektets tre grundlæggende principper rummer:

1. Formen: Bygningen skal opskaleres og relateres til Rådhuspladsen. Målet er, at bygningen skal danne en front og definere Rådhuspladsen.
2. Den indre struktur: Bygningens nuværende J-form skal ændres til en O-form.
3. Facaderne: Bygningen skal have tre væsensforskellige facader, alle med dobbeltfacade og med diagrid:
  - En lille skala med begrønning mod Tivoli
  - En mere attraktiv front mod Rådhuspladsen med stor foyer
  - Arkaden mod Vesterbrogade nedlægges og der etableres butikker i to etager for at styrke bylivet og gøre den brede boulevard mere attraktiv

Endelig blev forslagets signalværdi og visionen om bæredygtighed gennemgået. Det hele blev præsenteret visuelt med historiske billeder og planskitser.

Herefter afholdtes 25 minutters pause, hvor der var mulighed for at studere modellen af forslaget og stille spørgsmål til fagpersoner indenfor arkitektur, planlægning og trafik.

Debat

Efter pausen lagde stadsarkitekt Jan Christiansen op til debat. Han rejste spørgsmålet om, hvordan man på en gang udvikler København, og samtidig bevarer dens kvaliteter. Han pegede på, at spørgsmålet om, hvordan områdets kvaliteter indtænkes i projektet, er centralt, herunder at samspillet med Tivoli er særligt vigtigt. Det nye hus bliver tydeligt/synligt fra Tivoli, og derfor skal der gøres en dyd ud af dette sammenspil. Hvordan klares dette sammenstød mellem 'rationalitetens hus' og Tivolis 'magiske have'?

Borgernes spørgsmål og kommentarer til projektet kan sammenfattes under de følgende emner.

Generelt

Der blev spurgt om, hvilke kommentarer Kulturarvsstyrelsen har til projektet?

Kommunens svar: De har kritikpunkter i forhold til materialevalg, udvidelse over trekanten ved H.C. Andersens Boulevard og volumen i forhold til Tivoli og Rådhuspladsen med Rådhuset.

Borgerspørgsmål: Forholder kommunen sig til disse punkter?

Kommunens svar: Ja, men kommunen er ikke enige med dem.

En repræsentant fra Tivolis Venner spurgte, hvad DI vil med byggeriet? Han mener, at det bør sikres, at kun DI må bygge på grunden. Dermed sikres det, at de ikke sælger grunden efter bebyggelsesprocenten øges. Det skal derfor indskrives i lokalplanen, at kun DI må bygge, og de skal bindes til området.

Kommunens svar: Planmæssigt kan man ikke regulere ejerforhold.

Der blev også stillet et konkret spørgsmål til lokalplanforslaget s. 21: Hvorfor er Tivolis grund omfattet af kommuneplantillægget, og hvorfor skal der ændres i kommuneplanen?

Kommunens svar: Kommuneplanrammen er den samme som hidtil. Rammen har fået en stjernebemærkning, der muliggør ekstra bygningshøjde og bebyggelsesprocent, men kun for den matrikel, hvor Industriens Hus ligger. For Tivolislottet gælder de samme rammebestemmelser som hidtil.

Det blev forslået, at DI kan flytte ud til den gamle DR-by. Så kan Tivoli købe grunden.

Det blev også forslået, at byggehøjden skrives ind i lokalplanens formålsparagraf. Således kan der ikke dispenseres fra, at der ikke må bygges højere end 30 meter.

En anden borger mente, at arkitekturen er god, men at forslaget skal gøres mindre. Han foreslog også, at DI bør blive mere web-baseret, og at de kan flytte til Ørestaden. Dermed kan de leje grunden ud til Tivoli.

Endelig vurderede en borger, at der også kan blive problemer med forretninger i to etager. Eksempelvis når der skal en indkøbsvogn op på 2. etage i Irma.

Højde, volumen og fremtræden

En repræsentant for Tivolis Venner gav udtryk for, at de var kraftigt imod forslaget. De mener, at det er for højt og for bastant, og det bliver meget synligt fra Tivoli. De mener, at kommunen skal tænke som i 1970'erne, da det nuværende hus blev anlagt. Yderligere mener de, at Tivolislottet bliver skjult.

Generelt ønsker Tivolis Venner ikke, at projektet gennemføres. De fremhævede, at det moderne København kan udvikles et andet sted, mens Rådhuspladsen og Tivoli bør bevares.

En anden borger fremhævede, at der er en nøje byggelinje ved H. C. Andersens Boulevard, som kun det nuværende hus følger godt. Han mente ligeledes, at forslaget dominerer Rådhuspladsen og slottet, og at det dermed er en hån mod en kulturarvsperle. Højden er ikke en detalje, huset bliver en kolos, og rådhuset bliver underordnet.

Kommunens svar: Højden er en mindre detalje. Det er et hus for hele landets virksomheder og dermed et betydningsfuldt hus - også internationalt. Rådhuset er meget større, og bliver ikke domineret. Det nævnes, at der naturligt sker et skalaskifte når der udvikles.

Modsvaret fra borger: Det er ikke hele landets hus, og der er masser af plads andre steder. Det er et glasmonster, der tager magten fra demokratiet (rådhuset).

Borgernes betydning

En repræsentant fra Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur spurgte, om projektet allerede er bestemt og vedtaget. Ligeledes spurgte han, om kommunen lytter til borgerne, eller om det ikke kan betale sig at møde op.

Kommunens svar: Den offentlige høring er naturligvis seriøs, og intet er vedtaget før politikerne har haft mulighed for at forholde sig til borgernes synspunkter. Kommunen samler op på kommentarerne, og de bliver fremlagt for politikerne. Kommunen reagerer på borgernes henvendelser, og der bliver naturligvis taget stilling til de enkelte indsigelser.

En anden borger spurgte, om det har nogen betydning at indsende indsigelser. Han mente ikke, at private får samme respons som foreninger. Ligeledes spurgte han, hvor politikerne og dem fra DI er. Det er dem, der skal tage ansvaret.

Kommunens svar: DI er til stede, men har valgt ikke at deltage i debatten. Formålet med mødet er at skabe debat og dialog. Enkeltpersoners indsigelser tages naturligvis også alvorligt. Kommunen ønsker at opnå mere viden, og det hele fremlægges for politikerne forud for en endelig beslutning.

Det blev påpeget, at ingen af borgerne ved mødet har sagt noget positivt om projektet.

Kommunens svar: Man må konstatere, at det ofte stort set kun er de kritiske, der kommer til borgermøder om projekterne. Der er også mange, der er positivt indstillet overfor projektet.

En butiksejer i arkaden fremhævede i den forbindelse, at de er glade for, at der sker noget, og de syntes, at forslaget er flot. De er ligeledes glade for den funktionelle løsning. Kunne dog godt forstå bekymringerne.

Økonomi

En borger stillede spørgsmål ved, hvorfor DI vil udvide. Han mente, at det er fordi, der er en kapitalgevinst på 340 mio. kr. (50.000 kr./m²), havde han beregnet. Han stillede også spørgsmål ved, hvorfor der ikke nævnes noget om økonomi i lokalplanerne, og om kommunen ikke tænker i økonomiske baner. Han mener, at kommunen skal være bedre forretningsfolk, og udnytte den magt de har. De skal "tage sig betalt". Kommunen skal have noget igen, når de giver en tilladelse. Det er også i folkets interesse, mener han.

Kommunens svar: Det er ikke lovligt at "tage sig betalt". Kommunen skal forholde sig planmæssigt og arkitektonisk til et forslag. Kommunen kan indgå udbygningsaftaler, hvis bygherren ønsker det. I dette tilfælde er der indgået en aftale med DI om, at de forbedrer de tilgrænsende offentlige arealer.

En anden borger spurgte, om kommunen tager sig betalt for at sætte en stjerne (*) i kommuneplanen, så bebyggelsesprocenten øges.

Kommunens svar: Kommunen har ikke modtaget penge i forbindelse med projektet. Det er DI's grund, og forslaget er baseret på en planfaglig og arkitektonisk vurdering.

Trafik

En borger nævnte, at 17.000 ekstra m² svarer cirka til 400 nye medarbejdere. Er der plads til den ekstra trafik, det vil give, spurgte han.

Kommunens svar: Der er meget offentlig transport i dette område, hvorfor det ikke vurderes at give problemer. Det er desuden bæredygtigt at bygge tæt i stationsnære områder, og der kommer ikke flere p-pladser.

Slut

Endelig rundede ordstyreren af, takkede for de mange synspunkter og perspektiver og mindede om indsigelsesfristen d. 14. april 2009.